

Milost, láska a společenství

(2K 13,13)

Texty na tento týden

2K 8,9; Ř 16,20; 1J 4,8–11; 2K 13,11; Fp 2,1,2; Ga 4,4–6

Základní verš

„Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.“
(2K 13,13)

Pavel uzavírá 2. list Korintským tím, že znovu zdůrazňuje klíčové prvky, kterým se ve svých dopisech věnuje. Dělá to prostřednictvím pěti imperativů (příkazů) ve 2K 13,11.

První imperativ „*žijte v radosti*“, připomíná dřívější texty v jeho dopisech.

Druhý imperativ „*napravujte své nedostatky*“, je překladem řeckého slova *katartizó*, které se objevuje zde a v 1K 1,10.

Třetí imperativ „*povzbuzujte se*“, je dokončením myšlenky z úvodu dopisu (2K 1,3–7). Pavel začíná a končí svůj druhý dopis povzbuzením. Přijímáme Boží povzbuzení, abychom povzbuzovali i jiné (2K 1,4,6).

Čtvrtý a pátý imperativ „*buďte jednomyslní*“ a „*pokojní*“ (2K 13,11), jsou výzvou k jednotě. Právě taková atmosféra radosti, duchovního uzdravení, vzájemné podpory, jednoty a pokoje vytváří prostor pro přítomnost „Boha lásky a pokoje“ (2K 13,11). Takový stav je přímým ovocem působení trojjediného Boha v srdci člověka.

Milost, láska a společenství jsou výsledkem toho, co pro nás koná trojjediný Bůh. Tyto tři základní charakteristiky křesťanského života vytvářejí a upevňují atmosféru, v níž je citelně přítomen Bůh.

Osnova lekce

Závěrečná lekce shrnuje klíčová témata obou listů ve světle závěrečného trojičního požehnání (2K 13,13). Ukazuje nám harmonickou spolupráci Otce, Syna a Ducha svatého na naší záchraně a při budování církevního společenství.

- 2K 13,13; 8,9: Milost Pána Ježíše Krista (neděle)
- 2K 13,13; Ř 8,37–39: Boží láska (pondělí)
- 2K 13,11: Bůh lásky a pokoje (úterý)
- 2K 13,13: Přítomnost Ducha svatého (středa)
- 2K 13,13; Ga 4,4–6: Součinnost Trojice v plánu naší záchrany (čtvrtek)

JEŽÍŠOVA MILOST

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

Bůh pokoje brzo srazí satana pod vaše nohy. Milost Ježíše, našeho Pána, buď s vámi. (Ř 16,20)

Milost našeho Pána Ježíše Krista buď s vámi, bratří. Amen. (Ga 6,18)

Osobní studium

Je inspirující sledovat, jak Pavel v závěru 2. listu Korintským opět připomíná Ježíšovu milost, stejně jako to učinil v jeho úvodu (2K 1,2; 2K 13,13). Zmínkou o milosti svůj dopis otevírá i uzavírá. Jak jsme si všimli již na začátku tohoto čtvrtletí, Pavel nedokázal přestat myslet na Ježíše a mluvit o něm.

„Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2K 8,9).

Jak obdivuhodná a neodolatelná je Ježíšova milost. Opustil nesmírné bohatství své věčné nebeské existence a stal se chudým. Kráčel po prašných cestách starověké Galileje. „A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fp 2,7.8). Udělal to proto, abychom my „zbohatli“ – abychom získali možnost být s ním v nebi. Pro nás, kteří známe jen svět poznamenaný hříchem, smrtí a utrpením, je nesmírně náročné představit si, co pro Ježíše znamenalo opustit nebeskou slávu, přijít sem a obětovat za nás svůj život.

Přečti si Ř 16,20; Ga 6,18; Fp 4,23 a 1Te 5,28. Jak důležité poselství se nachází v těchto textech?

Pavel se ve svých listech velmi často zmiňuje o Ježíšově milosti. Mezi nejkrásnější výroky patří slova z listu Římanům: „Proviněním toho jediného, totiž Adama, mnozí propadli smrti; oč spíše zahrnula mnohé Boží milost, milost darovaná v jediném člověku, Ježíši Kristu“ (Ř 5,15). Ti, kteří přijmou tuto milost, „budou vládnout v životě věčném skrze jednoho jediného, Ježíše Krista“ (Ř 5,17). Podobně jako v 2. listu Korintským, i ostatní své listy Pavel začíná a končí zmínkou o Ježíšově milosti (Ř 1,7; Ř 16,20; 1K 1,3; 1K 16,23; Ga 1,3; Ga 6,18; Fp 1,2; Fp 4,23). Toto téma ho zaměstnávalo a přál si, aby stejným způsobem naplňovalo i mysl věřících v Korintu.

Všimněme si, co říká Efezským: „Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána Ježíše Krista“ (Ef 6,24). Chtěl by pro nás něco méně než právě takovou lásku k Ježíši? Zcela jistě ne. Vždyť jeho největší touhou bylo, „aby se milost ve mnohých hojně rozmáhala“ (2K 4,15) a stala se pro ně dostatečnou, tak jako byla pro něj (2K 12,9).

Aplikace

Zkus se zamyslet nad Boží milostí k tobě z tohoto pohledu: Co by sis ve skutečnosti sloužil za všechna svá slova a činy? A co ti místo toho ve své nesmírné milosti nabízí Bůh?

BOŽÍ LÁSKA

³⁷Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. ³⁸Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ³⁹ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,37–39)

Osobní studium

„Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi“ (2K 13,13). Těmito slovy Pavel uzavírá svůj druhý dopis. Všimněme si, že tři osoby Trojice uvádí v pořadí: Syn, Otec a Duch svatý. Právě díky společnému působení všech tří osob Božství můžeme hlouběji porozumět Boží povaze a všemu, co pro nás vykonal.

Přečti si J 3,16,17; Ř 8,37–39 a 1J 4,8–11. Co nám tyto pasáže říkají o Boží lásce?

Text 1J 4,8 říká, že „Bůh je láska“. Láska je Boží podstatou, základní Boží vlastností. Jan zdůrazňuje, že pravou lásku poznáváme podle toho, že Bůh obětoval svého jediného Syna pro naši záchranu (J 3,16). Bůh vyslal Ježíše na záchrannou misi (J 3,17), která byla klíčovou součástí plánu spasení (Sk 3,20,21; 1J 4,10,14). Sám Ježíš v evangeliích opakovaně mluví o Otci jako o tom, kdo ho poslal (Mt 10,40; Mk 9,37).

Pavel v pozoruhodném prohlášení říká: „Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8). Odlesk Boží lásky můžeme vidět v krásném vztahu mezi man-

žely, v lásce rodičů k dětem, v upřímném přátelství a podobně. Boží láska je však zjevná i v přírodě. V knize *Cesta k vnitřnímu pokoji* čteme: „Bůh je láska. Dosvědčuje to každý květ a každé stéblo trávy. Ptáci svým zpěvem svědčí o Boží laskavé péči. Květy, které naplňují vzduch vůní, stejně jako vysoké stromy v lese nám připomínají, že Bůh chce, aby jeho děti byly šťastné.“ (SC 10; CVP 10)

Nic však není přesvědčivější než to, že Bůh dal Ježíše jako oběť za naše hříchy. Když pochopíme, že Bůh nás tak velmi miloval, že poslal Ježíše, aby za nás položil svůj život, bude to mít hluboký vliv na náš vlastní život: „Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak i my jsme povinni položit život za své bratry“ (1J 3,16).

Pavlovou touhou bylo, aby věřící v Korintu žili v jednotě. Uvědomoval si však, že bez lásky žádná jednota není možná. Proto jim zdůrazňoval, že „láska buduje“ (1K 8,1) a že bez lásky je všechno zbytečné a prázdné (1K 13,1–3). Všechno naše jednání má tedy vycházet z lásky (1K 16,14) – z lásky, která je odrazem a rozšířením té Boží.

Aplikace

Jak by se změnilo evangelium, kdyby Ježíš nebyl plně a věčně Bohem?

BŮH LÁSKY A POKOJE

Nakonec, bratři: žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní, a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. Pozdravte jedni druhé svatým políbením. (2K 13,11)

Osobní studium

Ve starověkém pohanském světě lidé nevěřili, že by bohové mohli milovat lidi. Jejich bohové byli zlomyslné a prchlivé bytosti, které si lidé museli udobřovat. Koncepce Boha lásky, jakou nám představuje Bible, byla něčím zcela novým. I když to mohlo být v jeho době vnímáno jako šokující, Pavel charakterizuje našeho Boha jako „Boha lásky a pokoje“ (2K 13,11).

Jakou naději přináší úvodní text (2K 13,11)? Co můžeš udělat pro to, abys pravdy obsažené v tomto textu mohl skutečně prožívat?

Výraz „Bůh lásky a pokoje“ můžeme chápat dvěma způsoby. Na jedné straně mluví o Bohu jako o jediném zdroji lásky a pokoje. Na druhé straně zdůrazňuje, že láska a pokoj jsou vlastnostmi Boží povahy. Není však nutné si mezi těmito výklady vybírat. Jelikož láska a pokoj jsou pevnou součástí Boží bytosti, Bůh nás jimi přirozeně obdarovává.

Na jiných místech Pavel mluví o Bohu jako o „Bohu trpělivosti a povzbuzení“ (Ř 15,5), „Bohu naděje“ (Ř 15,13), „Bohu pokoje“ (Ř 15,33; 1K 14,33; Fp 4,9), „Otcí milosrdenství“ (2K 1,3) a „Bohu veškeré útěchy“ (2K 1,3). Bůh je zdrojem všech těchto

darů a ve své nekonečné lásce nám je štědrě dává.

I když se spojení „Bůh pokoje“ v Bibli vyskytuje poměrně často, vyjádření „Bůh lásky“ nacházíme jen ve 2K 13,11, a proto si zaslouží naši hlubší reflexi.

Mnozí vykladači Bible zdůrazňují, že Pavlova zmínka o Bohu lásky těsně před závěrečným trojičním požehnáním (2K 13,13) naznačuje, že o Bohu uvažuje jako o třech osobách. „Přestože zde používá slovo ‚Bůh‘ jako označení jedné ze tří osob, jeho chápání Ježíše a Duchu na jiných místech jeho dopisů [...] nás vede k tomu, abychom celé toto vyjádření chápali jako popis jednoho Boha, kterého prvotní církev začala vnímat v trojjediné podobě. Teprve o více než sto let později začali teologové používat slovo ‚Trojice‘ jako zkratku pro vyjádření toho, co Pavel formuluje vlastně už zde.“ (WRIGHT, Tom. *Paul pro Everyone: 2 Corinthians*. London: Society for Promoting Christian Knowledge, 2004, str. 148)

Věříme v jednoho Boha, v jednotu tří Osob, které od věčnosti setrvávají ve vzájemném vztahu lásky. Tento trojjediný Bůh nás miluje a povolává nás, abychom se milovali navzájem takovým způsobem, který je odrazem lásky panující mezi Otcem, Synem a Duchem svatým.

Aplikace

Jak vědomí, že Bůh je zdrojem lásky a pokoje, ovlivňuje tvůj přístup k lidem, s nimiž to není jednoduché? Jak může naše církevní společenství lépe odrážet vztah lásky, který panuje v Boží Trojici?

SPOLEČENSTVÍ DUCHA SVATÉHO

⁹Ale jak je psáno: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“¹⁰Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží.¹¹Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží. (1K 2,9–11)

Duch je tím Pánem, kde je Duch Páně, tam je svoboda. (2K 3,17)

Osobní studium

Ježíšova milost nejen zjevuje Boží lásku k nám, ale jako přímý důsledek této lásky nám přináší také společenství Ducha svatého. Toto společenství má svůj původ v Boží lásce, protože bez ní by žádné skutečné společenství nemohlo existovat. Pavel to vyjadřuje takto: „Je-li možno povzbudit v Kristu, je-li možno posílit láskou, je-li jaké společenství Ducha, je-li jaký soucit a slitování: dovřte mou radost a buďte stejné mysli, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení“ (Fp 2,1.2).

Někteří lidé jsou přesvědčeni, že Duch svatý je jen neosobní síla či vliv. Takové tvrzení neobstojí. Proč by Pavel ve trojičném požehnání uváděl dvě osoby – Otce a Syna – hned vedle obyčejné „síly“? Nedávalo by to smysl. Stejně jako jsou Otec a Syn představeni v kontextu vzájemného osobního vztahu (2K 1,3; 2K 11,31), způsob, jakým Duch svatý komunikuje a buduje vztahy s lidmi, nás vede k závěru, že i on je osobou (Ř 8,15.16; viz také J 14,16; 15,26).

Slovní spojení „společenství Ducha“ (Fp 2,1) má dvě roviny významu. Může jít

o naše vzájemné společenství, jehož dárce a původcem je Duch svatý, nebo o náš přímý, osobní vztah se samotným Duchem. Mnozí znalci Bible se shodují, že tyto dva významy se nevylučují – naše vzájemné bratrské a sesterské společenství je totiž přímým výsledkem společenství s Duchem svatým.

Přečti si 1K 2,10.11; 3,16; 12,11 a 2K 3,6.17. Co všechno se z těchto pasáží dozvídáme o Pavlově učení o Duchu svatém?

Pavel věnuje působení Ducha svatého velkou pozornost. Ve svých dopisech Korintským ho zmiňuje více než čtyřicetkrát. Duch svatý se stará o budování církve (1K 14,12), uschopňuje věřící pro misi (1K 2,4.5), odhaluje nám Boží hlubiny (1K 2,10.11) a vyučuje nás o nich (1K 2,13). Přebývá v nás (1K 3,16; 6,19) a spolupracuje s Kristem na našem ospravedlnění (1K 6,11). Uděluje církvi duchovní dary (1K 12–14), zapečetuje nás pro den spasení (2K 1,22), vpišuje Boží zákon do našich srdcí (2K 3,3), jako dar nám dává nový život v Kristu (2K 3,6) a vysvobozuje nás z moci hříchu (2K 3,17). Bez Ducha svatého není možný skutečný křesťanský život.

Aplikace

Proč je důležité chápat Ducha svatého jako skutečného Boha, abychom mohli plně prožít Boží lásku k nám?

NÁŠ TROJEDINÝ BŮH

³Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista. *‘Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši. [...]’* ⁴Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem. (1K 1,3.4.9)

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

Osobní studium

Při čtení verše 2K 13,13 bychom mohli nabýt dojmu, že milost vyvěrá výhradně z Krista, láska jen z Otce a společenství pouze z Ducha svatého. Skutečnost je však úplně jiná.

Přečti si 1K 1,3.4.9; 2K 1,2.12; Ř 8,35; 15,30; Ga 2,20 a Ef 3,19. Co říkají tyto pasáže o milosti, lásce a společenství v souvislosti s Boží Trojicí?

Otec, Syn a Duch svatý pracují společně pro naše spasení. Milost, láska a společenství nepocházejí jen od jedné osoby, ale jsou darem všech tří – Otce, Syna a Ducha svatého. Každý z nich má však v dějinách spásy specifickou roli. Pavel si to uvědomuje a toto učení zdůrazňuje ve svých dopisech. Příkladem je text Ga 4,4–6, kde s obdivuhodnou stručností popisuje plán spasení a zapojení všech tří osob Božství. Bůh Otec poslal Ježíše, což naznačuje, že Otec je Zdroj tohoto plánu (Ga 4,4). Syn se narodil z ženy (Ga 4,4), což je připomínka jeho vtělení a pokazuje na naplnění dávného zaslíbení

(Gn 3,15). Syn nás vykoupil a obnovil náš vztah s Otcem, jehož charakter se satan snažil v našich očích očernit (Gn 3,5). Duch svatý potvrzuje a zpečetuje naši identitu jako Božích dětí (Ga 4,6).

V Pavlových listech se nachází několik dalších zmínek o Trojici. Všechny tři osoby jednají v součinnosti: uschopňují církev vykonávat misii (1K 12,4–7), vyzbrojují nás duchovní silou (Ef 3,14–19) a budují mezi věřícími hlubokou jednotu, která je odrazem dokonalé jednoty panující v samotném Božství (Ef 4,4–6). Pavel zdůrazňuje, že Bůh je nejen trojjediný ve své podstatě, ale že Otec, Syn a Duch svatý společně pracují na naší záchraně (Ef 1,3.13.14). V dopise Efezským dokonce uvádí, že každý věřící má být prostoupen celou plností Otce (Ef 3,19), Syna (Ef 4,13) i Ducha svatého (Ef 5,19).

Když Pavel uzavíral korespondenci s Korintskými (2K 13,13), volí ten nejvznešenější možný závěr – ujištění, že tři nejvyšší autority vesmíru, „nebeské trio“ (Ev 615; Evg 341), budou s námi nyní i v budoucnosti.

Aplikace

Jak by mělo naše vzájemné společenství v církvi zrcadlit nádherný vztah lásky, který existuje v trojjediném Bohu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 73. kapitolu „Nebojte se!“ z knihy *Touha věků* (DA 662–680; TV 424–436).

„Jen milost Ježíše Krista může proměnit kamenné srdce v srdce z masa a oživit je pro Boha. [...] Člověk nemá moc ospravedlnit svou duši ani posvětit své srdce. Duchovní nemoc nelze uzdravit jinak než mocí velkého Lékaře. Nejvyšší dar nebe – jednorozený Syn Otce, plný milosti a pravdy – je jediný, kdo může vykoupit ztracené.“ (ST, 2. května 1892)

„Bůh je láska‘ (1J 4,8). Jeho přirozeností, jeho zákonem je láska. Vždy tomu tak bylo a vždy tomu tak bude. Každý projev stvořitelské moci je výrazem nekonečné lásky. I dějiny velkého sporu mezi dobrem a zlem jsou od první chvíle, kdy vznikl v nebi, důkazem Boží neměnné lásky.“ (PP 33; NUD 9)

„Musíme si uvědomit, že Duch svatý [...] je osobou právě tak jako Bůh. [...] Kdyby neměl osobnost, nemohl by vydávat svědectví našemu duchu spolu s naším duchem, že jsme Boží děti. Musí být také božskou osobou, jinak by nemohl zkoumat tajemství, která jsou skryta v Boží mysli.“ (FLB 52)

„Jsou tři živé osoby nebeského tria; ve jméno těchto tří velkých mocností – Otce, Syna a Ducha svatého – jsou pokřtěni ti, kdo přijali Krista živou vírou.

Tyto mocnosti spolupracují s poslušnými kandidáty nebes v jejich úsilí žít nový život v Kristu.“ (Ev 615; Evg 341)

Otázky k rozhovoru

1. Často se v našich sborech zpívá píseň s názvem „Jak vzácná milost“. Co je vzácné na Ježíšově milosti?
2. Krásný obraz Boží lásky nacházíme v podobenství o marnotratném synu. Podle čeho víme, že otec v tomto podobenství je milujícím otcem?
3. Jak mohou místní sbory projevit, že „společenství Ducha“ je u nich živou realitou?